20 փարա

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

20 փարա

ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ [illegible]

[illegible]

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

ՊԱՅՄԱՆՔ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՆՈՒՆԻՆ

Կ. Պոլսոյ համար 6 ամիսը 3 մէճ.
Գաւառաց » 7 » 3 1/2

[illegible]

ՀԱՅՐԵՆԻՔի [illegible]

Թիւ 1355 — [illegible] ՏԱՐԻ | [illegible] | 10 ՄԱՐՏ 1896 (Ն. Տ.) 22 ՄԱՐՏ

Կ. ՊՈԼԻՍ 9 ՄԱՐՏ

ԱԶԳԱՅԻՆ

[illegible]

(Շարունակութիւն 1351 թուէն)

[illegible]

1863 [illegible] 23ին [illegible]

1. Աբեանդարեան [illegible] աղա
2. Ազարեան Գրիգոր էֆ.
3. Աղաւնեան Սահակ պէյ
4. Աճեմեան [illegible] աղա
5. Երամեան Գէորգ պէյ
6. [illegible] պէյ
7. Մինասեան Մինաս էֆ.
8. [illegible] աղա
9. [illegible] աղա
10. [illegible] Յակոբ աղա
11. [illegible] աղա
12. [illegible] Յակոբ էֆ.
13. [illegible] Յակոբ աղա
14. [illegible] աղա
15. [illegible] էֆ.
16. [illegible] պէյ
17. [illegible] էֆ.
18. [illegible] աղա
19. [illegible] աղա
20. [illegible] Յակոբ աղա

[illegible]

Վերահաստատուեցաւ Ընդ. Ժողովը 1864 [illegible] 17ին [illegible]

1. Աբեանդարեան [illegible] էֆէնտի
2. Ազարեան Գրիգոր »
3. Ազարեան Միհրան »
4. [illegible] Սահակ »
5. [illegible] պէյ
6. [illegible] »
7. Երամեան Գէորգ պէյ
8. [illegible] պէյ
9. [illegible] Գրիգոր »
10. Մինասեան Մինաս »
11. [illegible] »
12. [illegible] »
13. [illegible] Յակոբ »
14. [illegible] Յակոբ »
15. [illegible] »
16. [illegible] Յակոբ »
17. [illegible] »
18. [illegible] »
19. [illegible] Գէորգ »
20. [illegible] Յակոբ »

[illegible]

1865 [illegible] 27ին [illegible]

[illegible]

1864 [illegible] 20ին [illegible]

[illegible]

վշտացեալ կը հանէր ազատ թողել իրենց մէջ ծագած երկպառակութիւնէն ։

Միայն և անարժան ընթացք բռնելով Ընդհ. Ժողովը Սերվիչէն էֆէնտիի դէմ, յայտնապէս անոր կողմը, իսկ գաղտնաբար անոր հակառակ քուէ տալով. ընդհակառակն պաշտօնեան կը թողու տալ ինքն զինքը, որպէս զի պայր փորձով ցխոնդեցնէ թէ ինչ էր Սերվիչէն էֆէնտիի զօրութեան հարցը ։

Իսկ Պետական հրամանին անձնական տեսակէտով. Թէև իրաւասութեան խնդրոյն մէջ Պոլսոյ պատրիարքին և Գաւ. ժողովոյ մէջ ծագեցան հարցերուն անհամաձայնութիւն, և Պատրիարքին հրամանագրին վրայ ենթակայ Պետական հրամանը, բայց բան պատճառ չէր այն. ինչպէս ենք մը կերպ բացատրեցինք. Պոլսոյ պատրիարք վերջապէս այդ. վիճակներ տալ, 2 տարի ու կէս յետոյ. և ժողովրդեան տրամադրութեամբ պատրիարքութենէն. Պոլսոյ պատրիարք հինգերորդան դասէն իրեն մեղք պաշտօնական ունէր խոստովանի գաղտնի Ներսէս Արքեպիսկ. — բայց Ներսէս պատրիարք երբէք չի համաձայնեցաւ Պոլսոյ պատրիարքին սրբութիւն հետևեալ և անոր իրենց թերացութեան. Պետական հրամանով յաւելուս պէտք էր խոստովանիլ ։

Պետական հրամանէն անմիջապէս յետոյ յղացնելու ժողովուրդը վիճելի հարցերով քաղաքական ընթացքը և հրամանագրութեամբ Ընդհ. ժողովոյ մէջ ծագած մեծամասնութեան խնդիրը. և նոյն իսկ առաջնորդը պահ յասաուրեալ կղերական համաձայնութեան մէջ տեղեկացուց մեր յասաբերած տրամադրութեան գովութեանը, որ Պոլսեցի խորհրդականն Սահմանադրութիւն մեծ հրաժարեցնելով, առաջին քայլերովն և Հանրապետական ընդհանուր հրաժարմամբ, Պոլսոյ և այլ մասնաւոր հրաժարածներու, յայտնի թէ պահպանելու մեծ թշնամիներ էին ։

1866էն 1869 Սահմանադրութեան գործադրման մինչև և այդ. գործին Պատրիարքութեան մէջ Տ. Պօղոս Հայրապետ (Ս. Պատրիարքին ատենապետ) տեսաւ հինգերորդն ժողով մը հաւ. որ 2-2 1/2 տարւան մէջ երեք չորս անգամ նոր հաւանութիւն ստացաւ, և որուն խնդիրներով միայն կը գրաւէր ։

Այսպէս ժամը խնդիրն էր նաև քաղաքական ատենները, վասնզի Պատրիարքարանի ու Հիւանդանոցի օրէնքներն յաճախակի անձկութեան մէջ էին ։

Խառն ժողովոյ երկրորդ կամ երրորդ հաւանութեան մէջ պաշտօն ստացաւ նաև Սերվիչէն էֆ., բայց մնացաւ իր հետ բերել Սահմանադրութիւնը. Ասոր այս անգամ ա. ռաւել դրութեամբ ընդդիմութեան համախմբեաց որ այ նախկին ընդդիմադիր կուսակցութիւնն էր, զի նոյն. բացերան էր. որդին հեռացած էր Պոլսէն իր անձնական տկարութեան պատճառաւ, և անոր յաջորդ ան. համբ մը մեծ հանգամ. էր իր որբանոյն. Այդ այս նոր ընդդիմադիր կուսակցութիւնը կը կազմէին անոնք որ առաջ յետոյ ալ մայն յանձնեն էր. ընտրողականութեան մէջ, և իրենց դարձը գործիք կը հետևէին տեղոյ կուսակցութեան կարծեաց և ընթացք.

քին. Վարժապետ, խմբագրաց գրագիտաց զօրաւորը կազմած էր այդ նոր ընդդիմադիր կուսակցութիւնը, որ կը վարէր նաև վաճառականաց դասուն կարևոր անդամոց գործակցութիւնը. Այս նոր ընդդիմադիր կուսակցութիւնը Սահմանադրական անդեալ տարիներու ունեցածը նկատելով նշանաւոր գրած էր ծրագիր, ասոր կ'ուզէր ետ տալ կուսակցութեան, եթէ սա ասոր մնաց հնարքներ սրտայնի գործ մը ի դուրս հանել, համաձայն սրտայնի յանձնեց. հակառակ պարագայի մէջ կը պահանջէր որ թող տայն իրեն գործը. Այս ընդդիմադիր կուսակցութիւնը կը յարատևէ մինչև ցայսօր. դար առաջացնելու և ջնջելու համար զանազան միջոցներ բանեց, աղբիւրներ, ընտրանոցներներ ձեռք առաւ Ներսէս պատրիարքը, բայց յետոյ չկարողացաւ. Ցետոյ զօրութեանը իր յարուցած խնդրոյն, որով կը յաջողէր զանձնը, յաղթեցաւ վաճառականաց դասն իրեն գործակից առնելով և ընդդիմադիր կուսակցութեան յարգ վճռաստանները բառնել տանցել և հետացնել սրտայնի գործոյ ատյանիցէն. նաև նորահաս երեսփոխանաց դասէն անձինք հրապարակ և ժողովրդեան դասէն եւ մարդիկ գրաւ և զինել ընդդիմադիր կուսակցութեան դէմ. Բայց այս կերպով ընդդիմադիր կուսակցութիւնը ձեռնհաս եղաւ գործերու մասին. իսկ ատենէ ընդարձակութեան քննադատերու մասին, զոր կերցաւ արդեօք և խափանել Ներսէս պատրիարք թէ ժողովրդական և թէ պաշտօնական բարեկ տաղեցութիւնը։ —

1869ին Տ. Պօղոս Պատրիարք ընտրուեցաւ Խրիմեան Արքայան, որ մինչ կը պատրաստուէր հանդիսապէս ներկայանալ Վ.Ե.Հ. Սուլթանին, իրեն դէմ ուղղեալ հակողութիւն վիճաբանեալ և յարձակ, բողոքեց հանեց և ինք զերծեցաւ Խրիմեան Արքայանի մնաց անձն ատեան. Խրիմեան Արքայանն պատրիարքութեան, որ հանգուցելոյն մ'գործեց էր ։

Խրիմեան Արքայան ու ժամից Սահմանադրութեան ուղղոյն վրայ փոթորիկը նորէն բռցաւ. ընդդիմադիր կուսակցութիւնը կը պահանջէր Սահմանադրութեան վերաքննութեան թիւնը. Իր որդեկ Տ. Պաւան հրամանիս Սահմանադրութեան գործադրութիւնը և կասեցնել կրօն. և Գաւ. ժողովները. Վ.Ե.Հ. Պրեզոր էֆէնտի Ռուսեան, որ մեծ ամիս չէր Պետական հրամանին, մեծապէս նպաստեց Սահմանադրութեան վերահաստատութեան ։

Անմիջապէս հրաժարեցան կրօն. և Գաւ. ժողովները, բայց ոչ բառ տալեն Սահմանադրութեան. Հին հիւանդութիւնը կը տևէր առաջուն, Վարչութեան անդամոց հրաժարութիւնը և Պատրիարքին կազմէն ընտրելոց ցուցակի ներկայացուցի հարկ անհրաժեշտ կը գտաւ էին վարչական գործոց բարեկ ընթացքի համար. ասոր բառ այդմ հաւանեցաւ կրօն. և Գաւ. ժողովները նախան անձինքը. Այլ սակայն ինչ գործերը այս մա. զանք. կրօն ժողովը անտառն և ազգ գործերը անմեղաւ. Իսկ Գաւ. ժողովոյ համաձայնութեան ապերգիրը տարեալ կը կենայ. Հետևաբար ազգային կրօնն գանել ընթանայ և գաւառ։

Ընդդիմադիր կուսակցութիւնը այդ. հիւանդութեանն վաղակերպ չէր բայց յիշդդիմացաւ առաջարկեալ հաւանութեան եղանակին, նոյ փոփոխեց և այն. Իսկ մեծ կարևորութիւն կու տայ Երեսփոխանութեան վերակազմութեան, ասոր պէսի միապ տանել կ'ուզէր ։

Վերակազմեցաւ Երեսփոխանութիւնն, որ 1870 օգոստոս 21ին իր առաջին նիստն բացաւ. Խրիմեան Արքայանի Պատրիարքութենէն մի տարի յետոյ. Վերակազմեալ Երեսփոխանութեան մէջ ընդարձակապէս կը ներկայանար ընդդիմադիր կուսակցութիւնը, գլուխ վաճառականաց, վարժապետաց և խմբագրաց ։

Այս նորակազմ և տաղտ Երեսփոխանութիւնն զբաղեցնելու և վաճառականութիւն խնդիրները կարեխոր պատրաստուած էին. այդ է. ին Սահմանադրութեան վերաքննութեան. Սոյն և Աղքատաց կարթողիկոսութեանց խնդիրները։

(Շարունակելի) Փ.

ԱՇԽԱՐՀԱՑԻՆ

ՆԵՐՔԻՆ

Ինչպէս արդէն գրած էինք, մեծ աէկրութեամբ Սեֆեայի հետ ազդուաք իրենց կառավարութիւնէն բառացած հրաժարեալ հանձնային, խնդրած էին Ալէքսանդր իշխանէն որ վերջինս յարուցած պահանջումէն ետ կենայ և սէրութեանց հաւանութեամբ և վաւերացմամբ Հենց. տալոյս Արևելեան Ռումէլիի կուսակալութիւնը ընդունի. Տէրութիւնը այս ձեռնարկին նկատմամբ համակարծիք և համաձայն լինելով և Բ. Դրան ծանուցման վրայ Ալէքսանդր իշխանը իր նախարարները քաղելու ինքնահրաժ. զանձնարած էր վերջնական որոշման մը յանգելու համար. Սոյն խորհրդակցութեան արդեանց վրայ մինչև երէկ իրիկուն Բ. Դրանը տեղեկութիւն հասած չէր ։

Դիւանագիտական աշխարհ մէջ կը կարծուի թէ յուսալ պիտի կարգադրի Արևելեան Ռումէլիի խնդիրը ։

— Իւրոյ վերջերս ան է փոփոխութիւն մը չէ եղած. Արևելեան Ռումէլիէն և Պուլկարիայէն մնացեալ բազմաթիւ հասած յաւելեալ տեղեկութիւններն ըստ միջոցին և չըխակայից մէջ ժողովուրդը յարաճուն գրգռիչ վիճակի մէջ է. Պուլկար պաշտօնատարք կը յարուցանեն հակառակ Բ. Դրան իրաւախոհական միջնորդութեան, բառ առաջնորդ մնացածներ, Արևելեան Ռումէլիէն ներմուծման առաջարկներէն ։

Արևելեան Ռումէլիի Պէշտարմայ բաւական տեղը, որ Ռուսաստանի գերեզմանին վրայ գետեղուած է Ռուսական արձանները, քանդուեր է ։

Ալէքսանդր իշխանը և իր նախարարապետ Պ. Քարավելով այս օրեր Փիլիպէ կ'երթան ։

—Այսօր Գերմանիոյ Վիլհէլմ կայսեր ծննդեան 89րդ տարեդարձը լինելով, Բերա Այազ Փաշայի Գերմանիոյ Դեսպանին մէջ ի ներկայութեան Գերմանական դեսպան Պ. Ռատովիցի, գեսպանատան պաշտօնեից, և Գերման հպատակաց Գաղութական աղօթքներ կատարուեցան. Նոյն օրին Օսմ. պաշտօն ջոկա

տան բոլոր սեղանատեանն 21 թնդանօթ արձակելով ողջունեց Գերմանական դրօշակը ։

Վիլհէլմ կայսրը ծնած է 1797 մարտ 22ին, որով 89 տարեկան հասակին մէջ մտած կը լինի ։

—Ուսասայի տեղեկ. խորհրդական Անգլիական նաւատորմին հրամանատար Խոլֆալորիի փաշան մեա պրկ. րեր Պոլիս պիտի գայ ։

—Ձեռ կը ծանուցանէ թէ, բարայուքին ասոյթ է եղեր այն լուր, զոր մեր նախորդ թիւերով հրատարակած էինք. Ալէքսանդր իշխանը ուղղակի Բ. Դրան հետ բանակցութեան մտած է, ինդրելով որ առանց ոեւէ միջամտութեան հինգ տարւոյ համար Ա. րև. Ռումէլիի կուսակալ անուանուի Ալէքսանդր իշխանին այն ձեռնարկ. կը բաւարարէ հակառակ է, ի՛րաւ Ռուս, Պէրլինի դաշնագրոյն տրամադրութեանց. յարուցանել բազդորոշապէս գծուած է մեծ ակրութեամբ վաւերացման մասին ունեցած իրաւունքը ։

Դիւանագիտական աշխարհ մէջ կը կարծուի թէ գործոց առաջած նոր ուղղութիւնը, Պետերբուրգեան դասակարգման յետաձգող նոր պատճառ մը կը հանդիսանայ ։

Ինչպէս արդէն յայտնի է մերբաղդակցութիւն մեծ աէկրութեամբ գեապանից ժամանակ զանազան մը մէջ Պէրլինոյ մը ատորագրած էին դեսպանատեղերու իրը հետ ծառայելու համար ։

Այժմ կ'իմանանք որ Ալէքսանդր իշխանին պահանջման դէմ մեծ աէկրութիւն մը արդէն պիտի յարուցանէ ։

—Աթէնքէն կը գրեն Մանթիէօրի թէ, Յունական նաւատորմն Արգիսթիկայ անհնար է ։

—Հաւնրայէն կը գրեն առ Մանթ. թէօր Օգինակեան.

«Մարտ 10ին Ռուսիոյ կայսեր տարեդարձը լինելով, Ռուսասայի ատեն խորհրդական և Ռուսա ժողովուրդին արտամադրութեան ներքև զրուած Տեմեքրի Տեմաքրի զրահաւորին մէջ զօհաբանական աղօթքներ կատարուեցան, որուն ներկայ գտնուած է նաև Խոլֆալորիի զունդը (ինչպէս արդէն յայտնի է Աւֆրէտ զունդը հազուեցաւ Ալէքսանդր Բ. կայսեր փոխուած է։)

«Այս օրին բոլոր մարդասպաններ իրենց դրօշները պարզելով և թնդանօթներ արձակելով ողջունած են Ռուսական դրօշը։

«Ռուսա ծովակալն այս օրն ի պատիւ Խոլֆալորի զունդն փոխանակ նաւ մը տուեր է. Արևելեան այ Խոլֆալորի զունդը Ռուսա ծովակալին երեկոյին մը տուեր է։

«Թէև և անգլիական չորրորդ զօրքը կը յղէր թէ մարտնչելը պիտի մեկնէին, բայց մինչև ցարդ (մարտ 3) մի մարտանաւ մեկնած է Ռուսասայի ծովակալութենէն ։»

—Մանթիէօրի տեղեկութեանց նայելով մեծ աէկրութեամբ մեծ մասը Յունաստանի դէմ ռեւէ ամենայն նաւական ցոյցը գործադրել են կերղած են ։

Կրէտէ կղզւոյն մէջ գտնուող մարտնչաւորաց պաշտօնէին նկատմամբ, Յունական գաւառներու միջև անհամաձայնութիւն ծագած է. Նուաւէն ցոյցին նպաստողն էր զԹունեատան ի խորագիտութեան յարգելու, այժմ որ աէկրութիւնը առանց այն ցոյցին իրենց նպատակին հասած են կարծէ. մը, Յունական նաւատորմին

[illegible]

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

[illegible]

ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ ԿԱՐԴԱԼՈՒ ԲԱՆ

ՎԱԹՍՈՒՆ ԴԱՇՆԱԿԱՆ

(Վէպ)

Բ.

(Շարունակութիւն 4 Թիւ)

[illegible]

Վ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Կ. Պոլիս, [illegible]

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ [illegible]

[illegible]		17 15
» » [illegible]		17 14
» » [illegible]		
[illegible]	[illegible]	39 30
[illegible]		77 20
[illegible]		205

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ [illegible]

[illegible]	[illegible]	100
[illegible] »	»	110 25
[illegible] »	»	87 27
[illegible]	»	30 15
[illegible]	»	31 15
[illegible]	»	381
» [illegible]	»	89 15
[illegible]	»	3 25
[illegible]	»	107 15
[illegible]	»	105 35
[illegible] »	»	93 20
[illegible]	»	102 25

ԱԶԴ

[illegible]

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌ – ԳՐԱՎԱՃԱՌ
Վ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]

Ե. ԱՍԱՏՈՒՐ
ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԲՈՒԲՈՒՐ

[illegible]

ԱԶԴ

[illegible]

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Յ. Ճ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

ՄԱՐԴԻԿ ԵՒ ԻՐՔ

[illegible]

[illegible] Գին 12 ղուրուշ.

[illegible]

ԲԱՐՄԱՆԹԻԼ

Թարգմ. Մ. Մ[illegible]

[illegible]

[illegible]

ՆԿԱՐԱԳՐԱԿԱՆ

[illegible]

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

[illegible]

ՀԻՒԱՆԴԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄԸ

[illegible]

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ
ՀԱՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՍՏՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ

[illegible]

[illegible]

Ի [illegible]

Ի

Ն. ՏԻՐԻՔԵՆՃԵԱՆԷ

[illegible]

Գին [illegible] 23 ղր.

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ [illegible]

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ [illegible]

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ [illegible]

[illegible]

[illegible]
ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

ԲԱՆԱԼԻ

[illegible]

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
ԿԱՄ
ՄԱՆՈՒԿ ԶՐՕՍԱՐԱՆ

[illegible]

[illegible]

Գինն 2 ղուրուշ

[illegible] 15 [illegible]

ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՐՔ
ԴԱՂԻԵՐԵՆԷ Ի ՀԱՅ
ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

[illegible]

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

[illegible]

ԱԶԴ

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]